

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE

Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 <http://www.jeofizik.org.tr> E-mail : jfmo@jeofizik.org.tr

Konu: Yapı Denetimi Zemin ve Temel Etüt Raporu Kontrollük Hizmetleri

GENELGE 2012/3

4708 sayılı **Yapı Denetim Hakkındaki Kanun**'a dayanılarak hazırlanan ve 26778 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin "*Yapı denetim kuruluşlarının görev ve sorumlulukları*" başlıklı 5 nci maddesine 28264 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan **Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile (e) bendi eklenmiştir. Söz konusu 5-2/e bendindeki hüküm; "**Zemin ve temel etüt raporunun hazırlanmasına ilişkin esaslara uygun olarak bir zemin etüt raporunun olup olmadığını tespit ederek uygunluk görüşü verir. Raporun uygunluğunu tespit için, bünyesinde konu ile ilgili olarak yeterli teknik eleman bulunmadığı hallerde hizmet satın alabilir**" şeklindedir.

Aynı şekilde **Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği**'nin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası; "**Proje ve uygulama denetçisi mimar ve mühendisler tarafından proje müelliflerine hazırlanan projelerin mevzuata, Ek-3'te gösterilen Form-1 ile belirlenmiş asgari kriterlere uygunluğu ve detay ve hesapların doğruluğu kontrol edilir. Var ise, eksiklik ve hataların giderilmesi sağlanır. Eksikliği ve hatası bulunmayan projeler, ilgili denetçi mimar ve denetçi mühendis tarafından onaylanır**" şeklindedir.

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği'nin 5 nci maddesinin (e) bendindeki hüküm gereği; statik projeye esas zemin ve temel etüt raporlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenmiş esaslara uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığını kontrol etmek amacıyla Yapı Denetim Kuruluşları'nın bünyelerinde yeterli teknik eleman bulundurması ya da bünyelerinde konu ile ilgili olarak yeterli sayıda teknik eleman bulunmaması durumunda hizmet satın almaları zorunlu hale gelmiştir.

Yapı Denetim Kuruluşlarında zemin ve temel etüt raporlarının kontrolü amaçlı bulundurulacak veya hizmet satın alınacak teknik elemanlardan biri de **Planlı alanlar Tip İmar Yönetmeliği**'nin 57 nci maddesinin (b) bendinde zemin ve temel etüt raporlarındaki görev tanımı verilmiş olan jeofizik mühendisidir.

Zemin ve temel etüt raporları ile ilgili **Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği**'nde Yapı denetim kuruluşlarının "uygunluk görüşü" vermesiyle birlikte "*belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel bütün yapıların tabii olduğu*" ve "*yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak*" amacıyla düzenlenmiş olan **3194 sayılı İmar Kanunu**'nun "*Müelliflik, Fenni Mesuliyet, Şantiye Şefliği, Yapı Müteahhitliği ve Kayıtlar*" başlıklı 28 nci maddesinde "*Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre yapının tesisatı ve malzemeleri ile birlikte bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle yükümlüdür...*" hükmü yer almaktadır ve bu hüküm gereği zemin ve temel etütlere ilişkin çalışmaların mahallinde/yerinde denetimi gerekliliği zorunluluk olmaktadır.

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE

Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 <http://www.jeofizik.org.tr> E-mail : jfmo@jeofizik.org.tr

Zemin ve temel etüt çalışmaları; jeofizik etütler, sondajlar ve yerinde/laboratuarda deneyleri içeren bir hizmet olup; standartlara, teknik şartnamelere ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenmiş mevzuata uygunluk açısından mahallinde ilgili teknik elemanca (jeofizik mühendisi) denetlenmesi gereken bir uygulamadır. Söz konusu raporların sadece büroda format açısından denetimi, yapı denetim/üretim sürecine ilişkin çatı Kanun olan **3194 sayılı İmar Kanunu**'nun 28 nci maddesindeki hükme ve **4708 sayılı Yapı Denetim Hakkındaki Kanun**'un amacı olan “*can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlama*” hükmüne aykırılık taşıyacaktır.

Bu anlamda; zemin ve temel etüt raporlarının denetimine ilişkin **Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği**'nin 5 nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi gereği;

1. Yapı Denetim Kuruluşlarının jeofizik mühendisini istihdam etmesi durumunda;
 - a. Jeofizik Mühendisinin Odamıza kayıtlı üye olması,
 - b. Odadan mesleki anlamda bir kısıtlılığının olmadığına dair ilgili belgeyi alarak görev yaptıkları Yapı Denetim Kuruluşuna vermeleri,
 - c. Yapı Denetim Kuruluşunda istihdam edilen jeofizik mühendisinin Sosyal Güvenlik Kaydının (SGK) Odamıza bildirilmesi, gerekmektedir.
2. Yapı Denetim Kuruluşlarının Odamıza tescilli olan firmalardan hizmet satın alması durumunda;
 - a. Yapı Denetim Kuruluşu ile Odamıza tescilli firma arasında denetim hizmetine yönelik bir sözleşme yapılmalıdır. Sözleşme örneği yazı ekinde verilmiştir.
 - b. Yapı Denetim Kuruluşu ile Odamıza tescilli firma arasında yapılacak sözleşme Odamıza beyan edilmelidir.
 - c. Denetim hizmeti veren Odamıza tescilli firma, kendisi tarafından hazırlanan zemin ve temel etüt raporunun denetimini üstlenemez.
 - d. Denetim hizmeti veren Odamıza tescilli firma, en fazla aynı anda o şehirde faaliyet gösteren Yapı Denetim Şirketi sayısının, o şehirdeki tescilli büro/şirket sayısına bölünmesiyle elde edilen rakamın 2 katından fazla Yapı Denetim Kuruluşu ile sözleşme imzalamaz.
 - e. Denetim hizmeti veren Odamıza tescilli firma, denetimini üstlendiği projeye ilişkin olarak Odadan “fenni mesul sicil durum belgesi” almak zorundadır.

Bu anlamda; zemin ve temel etüt raporu denetim hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin yukarıda belirtilen maddeler kapsamında yapılmasının sağlanması için gerekli girişimlerde bulunulması ve konuya ilişkin olarak tescilli büro ve şirketlerin bilgilendirilmesi hususunda gereğini rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI XIV. DÖNEM YÖNETİM KURULU

- Ek: 1- Sözleşme Örneği
2- Kontrol Tutanakları